

(A11) SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. Final-External Examination, - Semester

Saturday Date 04/04/2015

Session: Morning / Evening Time : 10-30 AM to 01-30 PM

Subject/Course Code :

S	A	N	S	K	R	I	T
---	---	---	---	---	---	---	---

 / Paper No. VIIISubject/Course Title: Sanskrit: Alamkārasāstra
SAN 508

Total Weightage/Marks : 100

- 1 एवन्धात्रोक्तः षु आनन्दवर्धनः। (प्रथम उद्योतः)
- 2 वक्रोक्तिरपि पितम् षु कुन्तकः। (प्रथम उन्मेषः)
- 3 काव्यालङ्कारसूत्रवृत्तिः षु वामनः।

प्र.१. गमो ते षु अस्मिन् साधुलाद समञ्जोः 12

- (१) प्रतीयमानं पुनरन्वदेव वरत्त्वस्ति वाणीषु महाकवीनाम् ।
यत् तत् प्रसिद्धायत्नातिरिक्तं विभाति लालवमिपङ्गनाम् ॥
- (२) आलोकार्थं यथा दीपशिखायां यत्नवान् जनः ।
तदुपायतथा तद्वदर्थं वाच्ये तदाह्वनः ॥
- (३) भक्त्या विभक्तिं नैकत्वं रूपभेदादर्थं एवमि ।
असिव्याप्तैरथाव्याप्तैर्नासौ लक्ष्यते तथा ॥
- (४) मुख्यां वृत्तिं प्रित्यज्य गुणवृत्त्याऽधर्शिनम् ।
यदुद्दिश्य फलं तत्र शब्दौ नैव स्वलक्ष्णतिः ॥

प्र.२. आनन्दवर्धने कश्चिद् एवमि लिखी मतोनुं मंडल 18
सपिस्तर समञ्जो.सध्या

प्र.२. नोद लम्पोः 18

- (१) मलंकरमां एवमिना मंतलाप लिखी आनन्दवर्धनो
मत
- (२) एवन्धात्रोक्तना द्विकृत्यनी समस्या

P.T.O.

प्र. 3. गमो ते ये कश्चिन् शानुपाद समनयोः

12

- (1) धर्मादिसाधनोपायः सुकुमारक्रमादितः ।
काव्यबन्धोऽभिजातानां हृदयाह्लादकारकः ॥
- (2) स्वभावव्यतिरेकेण वक्तुमेव न युज्यते ।
वस्तु तद्दरहितं यस्मात्त्रिरुपाख्यं प्रसज्यते ॥
- (3) वाच्यवाचकवक्रोक्तित्रितयानिशयोत्तरम् ।
तद्विदाह्लादकारित्वं क्रिमध्यामोद्सुन्दरम् ॥
- (4) सौन्दर्यदुःसञ्चरो येन विदग्धकवयो गताः ।
स्वज्ञाधारापथेनैव सुभटानां मनोरथाः ॥

प्र. 4. कुन्तकनी मार्गविलापना स्पष्ट करी सुकुमार मार्गनां
लक्षणां सोदाहरणं समो

18

मथया

प्र. 4 नोध लपोः

18

- (1) कुन्तकनुं काव्यलक्षणा
- (2) प्रकरणावकता मनो प्रबन्धवकता

प्र. 5. गमो ते मार ससंघर्ष समनयोः

16

- (1) स दौषगुणालङ्कारहानाशनाभ्याम् ।
- (2) विशिष्टा पदरचना रीतिः ।
- (3) क्रमसिद्धिस्तयोः स्रगुतंसवत् ।
- (4) कल्पिताथं नैयाथम् ।
- (5) काव्यशौभायाः कर्तारो धर्मा गुणाः ।
- (6) पदमनेकार्थमक्षरं वा वृत्तं स्थाननियमै यमकम् ।
- (7) उपमानेनोपमेयस्य गुणलेशतः साम्यमुपमा ।

प्र. 6. गमो ते ये प्रश्नानां उत्तर भाषोः

24

- (1) वामननी दृष्टिभो काव्यनां प्रयोजनो समो
- (2) "संस्कृत काव्यशास्त्रमां वामननी काव्यांगविचारणा मत्यंत
विलक्षणा धे" - समीक्षरी
- (3) वामननी दौषविलापना स्पष्ट करी दौषनां प्रकारो
सोदाहरणं समो
- (4) वामनानुसारं काव्यसमय विधीनी विचारणा
स्पष्ट करी

*